

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การใช้วิธีการสอนแบบโครงงานเป็นฐานกับการพัฒนาทักษะชีวิตของนักศึกษาครู ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิต
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนแบบโครงงานเป็นฐาน
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิต

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิตนั้น มีรายละเอียดเกี่ยวกับความหมายและองค์ประกอบของทักษะชีวิต ดังนี้

2.1.1 ความหมาย

ทักษะชีวิต (Life skills) นั้น มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

อีแกนและโคแวน (Egan; & Cowan, 1979: 8) และแม็คพอล (O'Donohue; & Krasner, 1995: 2; citing McFall, 1982) ได้ให้ความหมายของทักษะไว้ว่า เป็นความสามารถเฉพาะที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทักษะชีวิต หมายถึง คุณลักษณะหรือความสามารถเชิงสังคมจิตวิทยา (Psychosocial competence) ที่เป็นทักษะภายในที่จะช่วยให้บุคคลสามารถเผชิญสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพและเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคตไม่ว่าจะเป็นเรื่องการดูแลสุขภาพ ความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม คุณธรรมจริยธรรมฯลฯ เพื่อให้สามารถมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข หรือจะกล่าว

องค์การอนามัยโลก (WHO) ให้ความหมายทักษะชีวิตว่าเป็นความสามารถอันประกอบด้วยความรู้เจตคติและทักษะซึ่งสามารถจัดการกับปัญหาอุปสรรคต่างๆตัวให้อยู่รอดในสภาพสังคมและวัฒนธรรมยุคปัจจุบันได้อย่างมีความสุขและเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต

สรุปได้ว่า ทักษะชีวิตหมายถึง ความสามารถในการจัดการสิ่งรอบตัวเพื่อความอยู่รอดในสังคมอย่างมีความสุข

2.1.2 องค์ประกอบของทักษะชีวิต

องค์การอนามัยโลก ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของทักษะชีวิตไว้ 10องค์ประกอบ จัดเป็น 3 ด้าน ดังนี้ องค์ประกอบของทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย (ทักษะด้านความคิด) หมายถึงการรู้จักใช้ เหตุ และ ผล โดยรู้สาเหตุของสิ่งที่เกิดขึ้นผล ย่อมมาจากเหตุเมื่ออยากได้ ผลของการกระทำออกมาดีเป็นที่พึงประสงค์แก่ทั้งของตนเองและส่วนรวมก็ควรคิดกระทำ เหตุที่จะทำให้เกิดผลที่ดีเพื่อจุดประสงค์ที่จะพัฒนาชีวิตให้มีความเจริญก้าวหน้าสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในสังคมของมนุษย์

1. ทักษะการคิดสร้างสรรค์ (Creative thinking) เป็นความสามารถในการคิดที่จะเป็นส่วนช่วยในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาโดยการคิดสร้างสรรค์ เพื่อค้นหาทางเลือกต่าง ๆ รวมทั้งผลที่จะเกิดขึ้นในแต่ละทางเลือกและสามารถนำประสบการณ์มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่าง

เหมาะสม

2. ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ(Critical thinking) เป็นความสามารถในการคิดออกไปอย่างกว้างขวาง โดยไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ องค์ประกอบของทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย หรือ เจตคติ (ทักษะด้านจิตใจ) หมายถึง การฝึกฝนควบคุมนึกคิดให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงใสสะอาดในความดั่งามประกอบด้วยคุณธรรมต่าง ๆ เช่นความรัก ความมีเมตตา กรุณาความเป็นมิตร ความมีน้ำใจ ความมีสัมมาคารวะ ความรู้จักยอมรับ และ เห็นความสำคัญของผู้อื่นความกตัญญู ความเพียรพยายาม ความซื่อสัตย์สุจริต

3. ทักษะการตระหนักรู้ในตน (Self awareness) เป็นความสามารถในการค้นหา รู้จักและเข้าใจตนเอง เช่น รู้ข้อดี ข้อเสียของตนเอง รู้ความต้องการ และสิ่งที่ไม่ต้องการของตนเอง ซึ่งจะช่วยให้เรา รู้ตัวเองเวลาเผชิญกับความเครียดหรือสถานการณ์ต่าง ๆ และทักษะนี้ยังเป็นพื้นฐานของการพัฒนาทักษะอื่น ๆ เช่น การสื่อสาร การสร้างสัมพันธภาพ การตัดสินใจ ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

4. ทักษะการเข้าใจผู้อื่น (Empathy) เป็นความสามารถในการเข้าใจความเหมือนหรือความแตกต่างระหว่างบุคคล ในด้านความสามารถ เพศ วัย ระดับการศึกษา ศาสนา ความเชื่อ สีผิว อาชีพ ฯลฯ ช่วยให้สามารถยอมรับบุคคลอื่นที่ต่างจากเรา เกิดการช่วยเหลือบุคคลอื่นที่ด้อยกว่า หรือได้รับความเดือดร้อน เช่น ผู้ติดยาเสพติด ผู้ติดเชื้อเอดส์ องค์ประกอบของทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย หรือทักษะสังคม (ทักษะด้านการกระทำ) หมายถึง การฝึกฝนตนเองให้มีทักษะด้านวินัยให้ตนเองเพื่อควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสมไม่เบียดเบียน ไม่สร้างความรำคาญ ไม่สร้างความเดือดร้อนไม่สร้างความลำบาก ให้แก่ตนเอง และ สังคมสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยดี เป็นประโยชน์ต่อสังคมเน้น ความสุจริตทางกายและวาจา

5. ทักษะการตัดสินใจ (Decision making) เป็นความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตได้อย่างมีระบบ เช่น ถ้าบุคคลสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับการกระทำของตนเองที่เกี่ยวกับพฤติกรรมด้านสุขภาพ หรือความปลอดภัยในชีวิต โดยประเมินทางเลือกและผลที่ได้จากการตัดสินใจเลือกทางที่ถูกต้องเหมาะสม ก็จะมีผลต่อการมีสุขภาพที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ

6. ทักษะการแก้ปัญหา (Problem solving) เป็นความสามารถในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตได้อย่างมีระบบ ไม่เกิดความเครียดทางกายและจิตใจ จนอาจลุกลามเป็นปัญหาใหญ่โตเกินแก้ไข

7. ทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective communication) เป็นความสามารถในการใช้คำพูดและท่าทางเพื่อแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดของตนเองได้อย่างเหมาะสมกับวัฒนธรรม และสถานการณ์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการแสดงความคิดเห็น การแสดงความต้องการ การแสดงความคิดเห็น การขอร้อง การเจรจาต่อรอง การตักเตือน การช่วยเหลือ การปฏิเสธ ฯลฯ

8. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Interpersonal เป็นความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกัน และสามารถรักษาสัมพันธภาพไว้ได้ยืนยาว

9. ทักษะการจัดการกับอารมณ์ (Coping with emotion) เป็นความสามารถในการรับรู้อารมณ์ของตนเองและผู้อื่น รู้ว่าอารมณ์มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมอย่างไร รู้วิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ และความเศร้าโศก ที่ส่งผลทางลบต่อร่างกาย และจิตใจได้อย่างเหมาะสม

10. ทักษะการจัดการกับความเครียด (Coping with stress) เป็นความสามารถในการรับรู้ถึงสาเหตุของความเครียด รู้วิธีผ่อนคลายความเครียด และแนวทางในการควบคุมระดับความเครียด เพื่อให้เกิดการเบี่ยงเบนพฤติกรรมไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสมและไม่เกิดปัญหาด้านสุขภาพ

สำหรับการศึกษาขององค์การช่วยเหลือเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของทักษะชีวิตไว้ 9 ประการ

1. ทักษะการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์
2. ทักษะในการประเมินศักยภาพของตนเองในสถานการณ์เฉพาะหน้า
3. ทักษะในการคิดหาทางเลือกและวิเคราะห์จัดลำดับ
4. ทักษะในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลในการเลือกทางที่เหมาะสมที่สุด
5. ทักษะในการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดและการตัดสินใจ
6. ทักษะในการปฏิเสธการเจรจาต่อรองเพื่อรักษาน้ำใจและเพื่อประโยชน์อันชอบธรรมของตนเอง
7. ทักษะการควบคุมอารมณ์ ความคิดเห็นและพฤติกรรมภายใต้แรงกดดัน
8. ทักษะการพัฒนาและปรับเปลี่ยนทัศนคติของตนเองและผู้เกี่ยวข้อง
9. ทักษะการใช้เหตุผลโน้มน้าวใจผู้อื่นให้คล้อยตามและสนับสนุนแนวคิดและการกระทำที่

ถูกต้อง

ในประเทศไทยได้มีการนำทักษะชีวิตไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและเริ่มแพร่หลายตั้งแต่ปี 2538 เป็นต้นมา กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการได้มีการนำเอาทักษะชีวิตไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอ็ดส์ด้วยเหตุนี้เองได้มีการพัฒนาทักษะชีวิตโดยการปรับโครงสร้างและองค์ประกอบของทักษะชีวิตให้สอดคล้องกับการดำเนินงานด้านการป้องกันเอ็ดส์โดยกรมสุขภาพจิตสาธารณสุขได้กำหนดองค์ประกอบของทักษะชีวิตไว้ 12 ทักษะซึ่งประกอบด้วย

1. ทักษะความคิดวิเคราะห์วิจารณ์
2. ทักษะความคิดสร้างสรรค์
3. ทักษะความตระหนักรู้ในตน
4. ทักษะความเห็นใจผู้อื่น
5. ทักษะความภูมิใจในตนเอง
6. ทักษะความรับผิดชอบต่อสังคม
7. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพ
8. ทักษะการสื่อสาร
9. ทักษะการตัดสินใจ
10. ทักษะการแก้ไขปัญหา
11. ทักษะการจัดการกับอารมณ์
12. ทักษะในการจัดการกับความเครียด

สรุปได้ว่าองค์ประกอบของทักษะชีวิต มีหน่วยงานหลายหน่วยงานที่ได้จำแนกองค์ประกอบของทักษะชีวิตไว้ซึ่งมีหลายองค์ประกอบที่แตกต่างกัน แต่มีจุดร่วมคือต้องการให้บุคคลดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข และเปลี่ยนไปตามสภาพสังคมและเหตุการณ์ในแต่ละยุคสมัย ทักษะชีวิตที่สำคัญ ได้แก่ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการตระหนักรู้ในตน ทักษะการเข้าใจ

ผู้อื่น ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ทักษะการจัดการกับอารมณ์ และทักษะการจัดการกับความเครียด เป็นต้น

2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนแบบโครงงานเป็นฐาน

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนแบบโครงงานเป็นฐาน มีรายละเอียดเกี่ยวกับความหมายของวิธีการสอนแบบโครงงานเป็นฐาน ความมุ่งหมาย ขั้นตอนการสอน และข้อดีของการสอนโครงงานเป็นฐาน ดังนี้

2.2.1 ความหมาย

วิธีการสอนแบบโครงงานเป็นฐาน (Project based learning) มีผู้ให้ความหมายดังนี้

สุพิน บุญชูวงศ์ (2544) ให้ความหมายของวิธีสอนแบบโครงการไว้ว่า เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลได้วางโครงการและดำเนินงานให้สำเร็จตามโครงการนั้น นับว่าเป็นการสอนที่สอดคล้องกับสภาพ ชีวิตจริง ผู้เรียนจะทำงานด้วยการตั้งปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหาด้วยการลงมือทำจริง

ทิศนา ขัมมณี (2556) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน เป็นการจัดสภาพการณ์ของการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนได้ร่วมกันเลือกทำโครงการที่ตนสนใจโดยร่วมกันสำรวจ สังเกต และกำหนดเรื่องที่ตนสนใจ วางแผนในการทำโครงการร่วมกัน ศึกษาหาข้อมูลที่จำเป็นและลงมือปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ จนได้ข้อค้นพบหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่แล้ว จึงเขียนรายงานและนำเสนอต่อสาธารณชน เก็บข้อมูล แล้วนำผลงานและประสบการณ์ทั้งหมดมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดค้น และสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้จากประสบการณ์ที่ได้รับทั้งหมด

สรุปได้ว่าวิธีการสอนแบบโครงงานเป็นฐาน หมายถึงการจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้เลือกทำโครงการที่ตนเองสนใจ และศึกษาหาข้อมูลอย่างเป็นขั้นตอน ใช้กระบวนการต่างๆ ในการทำงานให้สำเร็จ

2.2.2 ความมุ่งหมาย

วิธีการสอนแบบโครงงานเป็นฐาน มีจุดมุ่งหมายในการนำไปใช้ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกที่จะรับผิดชอบในการทำงานต่าง ๆ
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกแก้ปัญหาด้วยการใช้ความคิด
3. เพื่อฝึกดำเนินงานตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้

2.2.3 ขั้นตอนในการสอน

ขั้นตอนการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบโครงงานเป็นฐาน มีดังต่อไปนี้คือ

1. ขั้นกำหนดความมุ่งหมาย เป็นขั้นกำหนดความหมายและลักษณะโครงการโดยตัวนักเรียนครูจะเป็นผู้ชี้แนะให้นักเรียนตั้งความมุ่งหมายของการเรียนว่าเราจะเรียนเพื่ออะไร

2. ขั้นวางแผนหรือวางโครงการ เป็นขั้นที่มีคุณค่าต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก คือ นักเรียนจะช่วยกันวางแผนว่าทำอะไรจึงจะบรรลุถึงจุดมุ่งหมาย จะใช้วิธีการใดในการทำ กิจกรรม แล้วจึงทำกิจกรรมที่เหมาะสม

3. ขั้นดำเนินการ เป็นขั้นลงมือกระทำกิจกรรมหรือลงมือแก้ปัญหา นักเรียนเริ่ม งานตามแผนโดยทำกิจกรรมตามที่ตกลงใจแล้วครูคอยส่งเสริมให้นักเรียนได้กระทำตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ให้นักเรียนคิดและตัดสินใจด้วยตนเองให้มากที่สุดและควรชี้แนะให้นักเรียนรู้จักวัดผลการทำงานเป็นระยะๆ เพื่อการทำกิจกรรมจะได้ลุล่วงไปด้วยดี

4. ชั้นประเมินผล หรืออาจเรียกว่า ชั้นสอบสวนพิจารณานักเรียนทำการประเมินผลว่ากิจกรรมหรือโครงการที่ทำนั้นบรรลุตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ข้อบกพร่องอย่างไรและควรแก้ไขให้ดีขึ้นอย่างไร

2.2.4 ข้อดี

ข้อดีในการใช้วิธีการสอนแบบโครงงานเป็นฐาน ได้แก่

1. นักเรียนมีความสนใจเพราะได้ลงมือปฏิบัติจริง ๆ
2. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และการทำงานอย่างมีแผน และให้รู้จัก ประเมินผลงานของตนเอง

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ต้องรัก จิตรบรรเทา (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะชีวิตของนักศึกษาโปรแกรมวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักศึกษาโปรแกรมวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาสังคมศึกษา หลังจากที่ได้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตประชากรที่ศึกษา ได้แก่ นักศึกษาโปรแกรมวิชาสังคมศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ชั้นปีที่ 1 - 3 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 355 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ แบบวัดทักษะชีวิต ชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต และแบบวัดความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่า 1) ค่าความเชื่อถือได้ของคะแนนแบบวัดทักษะชีวิตของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา ค่าความเชื่อถือได้ของข้อมูลที่เก็บรวบรวมมา โดยใช้สถิติความสอดคล้องภายในแบบอัลฟา ตามวิธีการของครอนบักของแบบวัดทักษะชีวิต โดยรวมมีค่า 0.933 และมีค่าความ คลาดเคลื่อนมาตรฐาน 0.898 เมื่อพิจารณาค่าเชื่อถือได้ของข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาที่ได้จากการวิเคราะห์เป็นรายด้านมีค่าเท่ากับ 0.755 , 0.763, 0.693, 0.735, 0.783, 0.800, 0.706, 0.735, 0.719, และ 0.737 2) การเปรียบเทียบทักษะชีวิตของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อน การทดลอง หลังการทดลอง พบว่า ผลที่ได้จากการวัดคะแนนทักษะชีวิตก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผลของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อคะแนนทักษะชีวิตโดยรวม แสดงว่า คะแนนที่ได้จากผลการวัดทักษะชีวิตของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาโดยรวม แต่ละครั้งของกลุ่มฝึกอบรม และกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมมีความแตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่แปลความหมายของกลุ่มการฝึกอบรม และผลของการวัดก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผล ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ผลเฉพาะกลุ่ม (Simple Effects) โดยแยกการวิเคราะห์ที่ละกลุ่ม และนำผลที่ได้จากการวัดก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผล มาทดสอบความแตกต่าง เพื่อดูว่าคู่ใดมีความแตกต่างกัน ผลจากการวิเคราะห์พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนแบบวัดทักษะชีวิตของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาโดยรวมที่ได้จากผลการวัดก่อนการทดลอง หลังการทดลอง ในกลุ่มทดลอง มีความแตกต่างกัน และ 3) ความพึงพอใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาสังคมศึกษา หลังจากที่ได้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (3.67) โดยประเด็นที่มีความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ รูปแบบการฝึกอบรม ความรู้ความสามารถของวิทยากร และประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรมในการนำไปประยุกต์ใช้ (3.94) รองลงมา ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม (3.84) และสถานที่ฝึกอบรม (3.82)

ดวงเนตร ธรรมกุล, วนิดา ตันเจริญรัตน์ และพูลทรัพย์ ลาภเจียม (2557) ได้ศึกษาเรื่องผลของการจัดการเรียนแบบโครงการต่อการพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผล

ของการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการต่อการพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลบัณฑิตทั้งทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม ทักษะด้านความรู้และทักษะทางปัญญาในรายวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2555 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดนนทบุรี จำนวน 99 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบประเมินทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม ทักษะด้านความรู้ และทักษะด้านปัญญา แบบทดสอบความรู้ก่อนและหลังการเรียนแบบโครงการ แบบประเมินความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการของนักศึกษาพยาบาล วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ paired t-test และสถิติ Independent t-test ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการเรียนรู้ พบว่านักศึกษามีคะแนนทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม ทักษะด้านความรู้และทักษะทางปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.17, 4.07$ และ $4.12, SD = 0.439, 0.458$ และ 0.328 ตามลำดับ 2) ผลการเรียนรู้ในรายวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนแบบโครงการ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -.324, p > .05$) และ 3) คะแนนความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.92, SD = 0.724$)

สรุปได้ว่าการใช้วิธีการสอนแบบโครงการเป็นฐานสามารถช่วยพัฒนาผลการเรียนรู้ การเรียนการสอน และพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนได้

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจนำวิธีการสอนแบบโครงการเป็นฐานมาใช้ในการศึกษาและพัฒนาทักษะชีวิตของนักศึกษาครู สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์